

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi

Judecătorii – Liliana Catan și Ion Arhiliuc,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentin Costăș, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Sandu Vera Alexandr, a .n. 13.04.1954, născută în or. Arhanghelsk, Federația Rusă, domiciliată în mun. Chișinău str. Criuleni 21;

și

Racoviță Ludmila Andrei, a.n. 14.03.1967, născută în or. Ocnița, domiciliată în or. Ungheni str. Hîjdeu 13/57,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- *Instanța de fond din 27.03.2013 - pînă la 23.09.2013;*
- *Instanța de apel din 28.10.2013 - pînă la 26.12.2013;*
- *Instanța de recurs din 18.02.2014- pînă la 26.03 2014;*

Colegiul penal asupra recursurilor,-

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei mun. Bălți din 23 septembrie 2013, Sandu Vera Alexandr și Racoviță Ludmila Andrei au fost recunoscute vinovete de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(l) CP și procesul penal a fost încetat cu liberarea lor de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională în temeiul art.55 Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de cîte 150 (una sută cincizeci) unități convenționale – cîte 3000 lei pentru fiecare.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat, că Sandu V.A1., fiind numită în baza ordinului nr.361 din 27.05.2009 și activînd în calitate de însoțitor de vagon al Direcției de Deservire a Călătoriilor a ÎS "Calea Ferată din Moldova", fiind persoană publică, căreia într-o întreprindere de stat i s-au acordat anumite drepturi și obligații în vederea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, și-a depășit atribuțiile de serviciu în următoarele circumstanțe.

Astfel, la data de 28.09.2012 aproximativ la orele 11.45, Sandu V.A1. aflându-se la serviciu în calitate de însoțitor al vagonului 2 al trenului internațional de pasageri nr.47 cu ruta Chișinău-Moscova, fiind persoană publică, căreia într-o întreprindere de stat i s-au acordat anumite drepturi și obligații în vederea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor de serviciu și anume art.9 a Codului Muncii RM, care prevede că salariatul este obligat să-și îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă și să respecte regulamentul intern al unității, în timpul deservirii îmbarcării pasagerilor la st.Chișinău, contrar prevederilor pct. 3.17 al instrucțiunii însoțitorului de vagon de pasageri nr.0187, aprobată prin ordinul directorului general al ÎS "Calea Ferată din Moldova" din 20.12.2005, a permis îmbarcarea în vagonul deservit a pasagerilor Acatrîni Vădim și Pîrțachi Ana fără bilete de călătorie, pentru a fi transportați pînă la st.Moscova, eliberîndu-le locurile 35 și 36, astfel cauzînd ÎS "Calea Ferată din Moldova" un prejudiciu material considerabil în suma de 2999,4 lei. După aceasta, la propunerea însoțitorului vagonului nr.1 Racoviță Ludmila i-a eliberat locul 19 în vagonul deservit lui Timus Rita, care călătorea fără biliet de călătorie.

Racoviță Ludmila Andrei fiind numită în baza ordinului nr.361 din 27.05.2009 și activînd în calitate de însoțitor de vagon al Direcției de Deservire a Călătoriilor a ÎS "Calea Ferată din Moldova", fiind persoană publică, căreia într-o întreprindere de stat i s-au acordat anumite drepturi și obligații în vederea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, și-a depășit atribuțiile de serviciu în următoarele circumstanțe.

Astfel, la data de 28.09.2012 aproximativ la orele 11.45, Racoviță L.A. aflându-se la serviciu în calitate de însoțitor al vagonului 1 al trenului internațional de pasageri nr.47 cu ruta Chișinău-Moscova, fiind persoană publică, căreia într-o întreprindere de stat i s-au acordat anumite drepturi și obligații în vederea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor de serviciu și anume art. 9 a Codului Muncii RM, care prevede că salariatul este obligat să-și îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă și să respecte regulamentul intern al unității, în timpul deservirii îmbarcării pasagerilor la st.Chișinău, contrar prevederilor pct.3.17 al instrucțiunii însoțitorului de vagon de pasageri nr.0187, aprobată prin ordinul directorului general al ÎS "Calea Ferată din Moldova" din 20.12.2005, a permis îmbarcarea în vagonul deservit a pasagerului Timus Rita fără biliet de călătorie, pentru a fi transportată pînă la Moscova, după ce împreună cu însoțitorul Sandu Vera Alexandr i-au eliberat locul 19 în vagonul 2, astfel cauzînd ÎS "Calea Ferată din Moldova" un prejudiciu material considerabil în suma de 1499,7 lei.

2.1 Instanța de fond și-a motivat soluția prin faptul, că acțiunile inculpatelor corect au fost calificate în baza art. 328 al.1 CP. La stabilirea pedepsei s-a luat în considerație că inculpatele vina au recunoscut-o, sincer se căiesc în cele comise, Racoviță Ludmila anterior nu a fost judecată, iar în privința lui Sandu Vera

antecedentul penal este stins, se caracterizează pozitiv, a fost reparat prejudiciul integral, astfel instanța de fond a considerat că corectarea lor este posibilă fără a fi supuse răspunderii penale prin aplicarea prevederilor art.55 CP

3. Procurorul a contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatele Sandu Vera și Racoviță Ludmila să fie condamnate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 200 u. c. pentru fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani.

În susținerea cerințelor sale procurorul a invocat că, instanța de fond la aprecierea măsurii de pedeapsă nu a ținut cont de prevederile art. 75 CP, iar aplicarea pedepsei contravenționale în privința inculpaților nu-și v-a realiza scopul corectării și reeducării inculpatelor, ci din contra v-a favoriza comiterea unor fapte analogice în activitatea pe care o desfășoară ultimele. Consideră că în cazul lui Sandu V. și Racoviță L. neaplicabil prevederile art.55 CP, dat fiind faptul că Sandu V.. anterior a fost judecată, deși antecedentul penal fiind stins, ultima nu se află la prima abatere la lege și infracțiunea incriminată acestora a fost comisă prin participație simplă, prin cooperare cu intenție între Sandu V.. și Racoviță L., iar potrivit prevederilor art.77 alin.(1) lit. c) CP, săvârșirea infracțiunii prin orice formă de participație se consideră circumstanță agravantă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2013, a fost respins ca nefondat apelul procurorului și menținută sentința atacată fără modificări.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a constatat, că instanța de fond corect a stabilit starea de fapt și de drept pe caz și justificat a încadrat acțiunile inculpatelor în baza art. 328 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat că instanța de judecată corect a ajuns la concluzia, că corectarea inculpatelor Sandu V.A1. și Racoviță L.A. este posibilă fără ca acestea să fie supuse răspunderii penale, limitându-se doar la tragerea lor la răspundere contravențională în conformitate cu prevederile art.55 CP, reieșind din prevederile art.16 alin. (3) CP, că infracțiunea comisă se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, că inculpata Racoviță L.A. nu are antecedente penale, iar Sandu V.A1. fiind anterior judecată la 30.01.1997, antecedentul penal în privința acesteia este stins, iar potrivit prevederilor art. 111 CP, ea se consideră ca neavând antecedente penale, inculpatele se caracterizează pozitiv (vol.1, f.d.141, f.d. 118), inculpata Sandu V.A1. este și pensionară (Vol. II, f.d.26), vina au recunoscut-o pe deplin și au solicitat prin cereri instanței de judecată judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale (vol. II, f.d.24-25), a fost recuperat prejudiciul cauzat (vol. II, f. d. 16), amenzile stabilite de către instanță prin sentință au fost achitate.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin (1) pct. 6), 10) CPP, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece instanța de apel *nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către procuror, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplica pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În viziunea recurentului, la individualizarea pedepsei nu s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod, iar aplicarea pedepsei contravenționale în privința inculpatelor nu-și v-a realiza scopul corectării și reeducării lor, ci din contra v-a favoriza comiterea unor fapte analogice în activitatea pe care o desfășoară ultimele. Consideră, că în cazul lui Sandu V. și Racoviță L. sunt neaplicabile prevederile art.55 CP, dat fiind faptului că Sandu V. anterior a fost judecată, deși antecedentul penal este stins, ultima nu se află la prima abatere de la lege și infracțiunea incriminată acestora a fost comisă prin participație simplă, iar potrivit prevederilor art.77 alin.(1) lit. c) CP, săvîrșirea infracțiunii prin orice formă de participație se consideră circumstanță agravantă.

6. Verificînd argumentele invocate de procuror, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP, *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Aceste temeieri pentru declararea recursului ordinar nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului înaintat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

6.2. Potrivit textului recursului, recurentul este de acord cu circumstanțele de fapt stabilite, însă, critică hotărîrea instanței de apel sub aspectul greșitei individualizări a pedepsei aplicate.

Astfel, instanța de recurs, respinge argumentele recurentului, precum că la individualizarea pedepsei inculpatelor, instanța de apel neîntemeiat a susținut poziția instanței de fond privind liberarea inculpatelor de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, or, în acest sens instanța de apel just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luînd în considerație că infracțiunea comisă se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, inculpatele Racoviță L.A. și Sandu V.A1. nu au antecedente penale, inculpata Sandu V.A1. fiind și pensionară, vina au recunoscut-o pe deplin, au recuperat prejudiciul cauzat ÎS „Calea

Ferată din Moldova”, care nu are pretenții față de ele, amenzile stabilite prin sentință au fost achitate.

Potrivit art. 55 (1) Cod penal, *persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunii prevăzute la art. 326, poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.*

În speță, Colegiul consideră că instanța de apel, analizând toate circumstanțele enumerate în ansamblu, nu a reținut careva impedimente în aplicarea prevederilor menționate. Referitor la circumstanța agravantă invocată de recurent – comiterea infracțiunii prin participație, ia de asemenea nu poate fi reținută drept una ce ar împiedica aplicarea prevederilor art.55 CP.

Criticilor formulate de recurent instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. **4.1**, iar decizia instanței de apel corespunde prevederilor art. 415 - 417 CPP.

Totodată, Colegiul mai reține, că încadrarea acțiunilor inculpatelor pe art. 328 Cod penal este una incorectă, însă, în situația în care hotărârile judecătorești nu se contestă de către apărare în acest sens, instanța este în imposibilitate totală de a interveni în ele.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs judecă cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 CPP, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

În atare circumstanțe, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărîrii recurate, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costăș, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui Sandu Vera și Racovița Ludmila, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 16 aprilie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Liliana Catan

Ion Arhiliuc